

Δήλωση ΕΕΔΑ για την αποχώρηση της Τουρκίας από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης

31.3.2021

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), ως ο Εθνικός Θεσμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Ελλάδα, δεν περιορίζει τη δράση της σε εθνικό επίπεδο αλλά έχει επιφορτιστεί από την ίδρυσή της δυνάμει των Αρχών των Παρισίων με το διττό ρόλο της προώθησης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εκτός των εθνικών συνόρων. Στην αποστολή της αυτή άλλωστε έγκειται, μεταξύ άλλων, η ειδική προστιθέμενη αξία της, στο βαθμό που βασικό της μέλημα είναι να γεφυρώσει την απόσταση μεταξύ διεθνών προτύπων των δικαιωμάτων του ανθρώπου και εγχώριας πραγματικότητας, ανταποκρινόμενη ουσιαστικά στην ανάγκη να φέρει πιο κοντά τα οικουμενικά δικαιώματα του ανθρώπου στην εθνική έννομη τάξη.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΔΑ διατηρεί στενή, διαρκή και πολυεπίπεδη συνεργασία με όλα τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, προωθώντας την επικύρωση διεθνών συνθηκών που υπογράφονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως η Σύμβαση για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) και συνεισφέροντας εν συνεχεία με κείμενα και εκθέσεις στην παρακολούθηση εφαρμογής των συμφωνημένων στο εσωτερικό της χώρας. Εν προκειμένω, η ΕΕΔΑ επανειλημμένως είχε απευθύνει Σύσταση προς την Ελληνική Πολιτεία για την ανάγκη προσχώρησης της χώρας μας στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης,¹ δεδομένου ότι η Σύμβαση αυτή αποτέλεσε ένα πολύ σημαντικό βήμα για την εξασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων των γυναικών και την ίση προστασία των θυμάτων βίας σε όλα τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου μέσω τόσο της νομικής δέσμευσης των κρατών-μελών του σε μία συνθήκη που θα καθοδηγεί τις προσπάθειές τους για τερματισμό της έμφυλης βίας, όσο και μέσω της πολιτικής δέσμευσης αυτών για τήρηση των αρχών και αξιών που κατοχυρώνονται στη Σύμβαση. Τελικά, η Ελλάδα την επικύρωσε το 2018² και αναμένεται να εξεταστεί για την πρόοδο εφαρμογής των δεσμεύσεων

* Η παρούσα Δήλωση υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στις ... Εισηγήτριες: Καθ. Μαρία Γαβουνέλη, Πρόεδρος ΕΕΔΑ, Δρ. Κατερίνα Χαροκόπου και Εύα Τζαβαλά, Επιστημονικές Συνεργάτιδες ΕΕΔΑ.

¹ Submission by the GNCHR to the UN Human Rights Council's Universal Periodic Review of Greece, September 2015.

² Τέθηκε σε ισχύ την 1.10.2018 (Ν. 4521/2018, ΦΕΚ 62/Α/5.4.2018. Βλ. Παρατηρήσεις ΕΕΔΑ επί του ΣχΝ «Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας», Μάρτιος 2018.

που ανέλαβε από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης εντός του 2021 από την αρμόδια ανεξάρτητη επιτροπή (GREVIO). Η ΕΕΔΑ θα συνδράμει και αυτή τη φορά την ελληνική Πολιτεία.

Η ΕΕΔΑ εκφράζει τη βαθιά της λύπη για την απόφαση της Τουρκίας να αποχωρήσει από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, απόφαση η οποία θέτει σε ουσιαστικό κίνδυνο την προστασία των γυναικών και των κοριτσιών στο εσωτερικό της χώρας. Η Τουρκία ήταν η πρώτη χώρα της οποίας το Κοινοβούλιο κύρωσε τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και είναι και η πρώτη χώρα που θέτει ζήτημα αποχώρησής της από οποιαδήποτε Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης, προκαλώντας ανησυχία και κλυδωνισμούς στο γενικότερο σύστημα προστασίας του Οργανισμού.³ Η δε απόφαση του Προέδρου της Τουρκίας να αποχωρήσει από τη Σύμβαση χωρίς προηγούμενη θεσπισμένη νομοθετική διαδικασία, **είναι ενδεικτική μιας συνολικής κατάρρευσης του κράτους δικαίου**⁴ και της συρρίκνωσης του επιπέδου προστασίας που απολαμβάνουν ορισμένες ομάδες πληθυσμού, μεταξύ άλλων, λόγω φύλου, ταυτότητας φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.⁵

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΔΑ καλεί:

- **την ελληνική Πολιτεία να ενώσει τις δυνάμεις της με τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης** ώστε να διαφυλάξουν το κεκτημένο της Σύμβασης στο ακέραιο καθώς όπως αναδείχθηκε πρόσφατα και στην ελληνική κοινωνία, ο δρόμος για την κατάργηση της έμφυλης βίας είναι μακρύς και χρειαζόμαστε όλα εκείνα τα θεσμικά εργαλεία για να την καταπολέμηση της «μάστιγας», και
- **τα ευρωπαϊκά κράτη να ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης** για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των γυναικών κάθε προέλευσης, ανεξαρτήτως της ηλικίας, της φυλής, του θρησκευάτος, της κοινωνικής καταγωγής, της μεταναστευτικής ιδιότητας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, καθώς και για την προστασία τους από τη βία και την ενδοοικογενειακή βία.

Από το σύστημα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν περισσεύει κανείς!

³ Κοινή δήλωση των Προέδρων της Επιτροπής Υπουργών, της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και της Γενικού Γραμματέα σε Δελτίο Τύπου: "[Council of Europe Leaders react to Turkey's announced withdrawal from the Istanbul Convention](#)", 21.3.2021. Council of Europe Commissioner for Human Rights, Statement: "[Turkey's announced withdrawal from the Istanbul Convention endangers women's rights](#)", 22.3.2021. Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Δελτίο Τύπου: "[Με αφορμή το ζήτημα της καταγγελίας της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την Τουρκία](#)", 22.3.2021.

⁴ Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, Δελτίο Τύπου: "[Η καταγγελία της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την Τουρκία δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Να σταματήσουν οι οπισθοδρομήσεις και στην Ελλάδα](#)", 22.3.2021.

⁵ Άρθρο 4 παρ. 3 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.